

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 13 kwietnia 2011 r.

**Pani
Izabela Wilk-Lemańska
Dyrektor
Specjalnego Ośrodka
Szkolno-Wychowawczego
im. Janusza Korczaka
w Koninie**

LPO-4101-04-07/2011
P/11/158

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Janusza Korczaka w Koninie (zwanym dalej „Ośrodkiem”) kontrolę w zakresie gromadzenia danych o uczniach (wychowankach) Ośrodka w systemie informacji oświatowej oraz zapewnienia ochrony danych osobowych tych uczniów. Kontrolą objęto okres od 1 września 2008 r. do 31 grudnia 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 11 kwietnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, wykonywanie przez Ośrodek zadań z zakresu gromadzenia danych o uczniach w systemie informacji oświatowej² służących naliczaniu części oświatowej subwencji ogólnej oraz zadań z zakresu ochrony danych osobowych uczniów (wychowanków) Ośrodka.

1. W skład Ośrodka wchodziły: szkoła podstawowa specjalna, gimnazjum specjalne, zasadnicza szkoła zawodowa specjalna oraz szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² system informacji oświatowej w rozumieniu ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 49, poz. 463 ze zm.)

W bazie danych oświatowych Ośrodka za lata 2008-2010, według stanu na 30 września, ujętych zostało odpowiednio 421, 195 i 201 uczniów. Wykazana w systemie informacji oświatowej liczba uczniów Ośrodka, według stanu na 30 września 2008 r., była nieprawidłowa. W związku postępowaniem wszczętym w tej sprawie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej dokonano przeliczenia liczby uczniów w poszczególnych kategoriach niepełnosprawności, a zweryfikowane (zmienione) dane w tym zakresie przekazała Pani Dyrektor do ministerstwa. Po weryfikacji, liczba uczniów (wychowanków), według stanu na 30 września 2008 r., wynosiła 207. W wyniku tych nieprawidłowości miasto Konin uzyskało w 2009 r. nienależną subwencję oświatową w wysokości 3.244.603 zł , którą zgodnie z decyzją Ministra Finansów zwrócono do budżetu państwa. Zmienione dane przekazano jedynie w postaci ręcznie wypełnionych tabel³, bez ich skorygowania w elektronicznej bazie danych oświatowych. W ocenie NIK, działanie takie było niezgodne z art. 7 ust. 1 *ustawy o systemie informacji oświatowej* (w powiązaniu z treścią art. 4 ust. 6-9 tej ustawy).

2. Najliczniejszą grupę uczniów Ośrodka, w latach 2008-2010 (stan na 30 września), stanowiły osoby z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim – 105 w 2008 r., 98 w 2009 r. i 99 w 2010 r. Liczba uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi w wymienionych latach wynosiła odpowiednio 15, 35 i 30.

Zweryfikowane i przekazane do Ministerstwa Edukacji Narodowej dane o liczbie uczniów (wychowanków) Ośrodka, według stanu na 30 września 2008 r., były nierzetelne. Świadczą o tym stwierdzone w toku kontroli NIK przypadki przekazania danych o specjalnych potrzebach edukacyjnych uczniów niezgodnych z treścią orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego⁴. Analiza treści orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego wydanych dla uczniów Ośrodka i aktualnych na dzień 30 września 2008 r., wykazała: liczbę uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim zaniżono o jedną osobę (w gimnazjum wykazano 32 zamiast 33 uczniów), liczbę uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym zawyżono o 12 osób (o 10 w szkole podstawowej i o dwie w gimnazjum), liczbę uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi zaniżono ogółem o trzy osoby (liczbę tych uczniów w szkole podstawowej zawyżono o jedną osobę, a w gimnazjum i zasadniczej szkole zawodowej zawyżono, odpowiednio o dwie i o jedną osobę). Ponadto,

³ tabele: NP1 Uczniowie z więcej niż jedną niepełnosprawnością posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, NP2 Uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (o orzeczonej jednej niepełnosprawności)

⁴ system informacji oświatowej, w myśl art. 3 ust. 3 pkt 1 lit. „h” ustawy o systemie informacji oświatowej, obejmuje bazy danych oświatowych o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających z opinii lub orzeczeń, o których mowa w art. 71b ust. 3-3b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.)

w zweryfikowanych i przekazanych do ministerstwa danych, pomimo niedysponowania przez Ośrodek stosownymi orzeczeniami, wykazano dwóch uczniów z niepełnosprawnością ruchową (po jednej osobie w gimnazjum i zasadniczej szkole zawodowej). W systemie informacji oświatowej nie wykazano z kolei 11 wychowanków upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim, pomimo że każda z tych osób posiadała aktualne na dzień 30 września 2008 r. orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Konsekwencją przekazania do Ministerstwa Edukacji Narodowej nierzetelnych danych o uczniach (wychowankach), według stanu na 30 września 2008 r., było nieuzyskanie przez organ prowadzący (miasto Konin) w 2009 r. należnej subwencji oświatowej w kwocie 305.426,50 zł.

Zamieszczone w bazie danych oświatowych, w latach 2009-2010 (stan na 30 września), dane o liczbie uczniów wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy były zgodne z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.

Dane z prowadzonych w latach 2008-2010 (według stanu na 30 września) baz danych oświatowych, Ośrodek przekazał organowi prowadzącemu z opóźnieniem⁵ wynoszącym, odpowiednio trzy, siedem i dwa dni.

3. W ocenie NIK, w Ośrodku zapewniono rzetelną ochronę danych osobowych uczniów. Jak ustalono, każdej z osób uczestniczących w przetwarzaniu danych osobowych uczniów Ośrodka, nadała Pani Dyrektor, zgodnie z dyspozycją art. 37 *ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych*⁶, stosowne upoważnienie, a ewidencja nadanych upoważnień spełniała wymagania art. 39 ust. 1 tej *ustawy*. Ponadto zapewniła Pani techniczne i organizacyjne warunki pozwalające na skuteczną ochronę danych osobowych uczniów.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o doprowadzenie do zgodności baz danych oświatowych, według stanu na dzień 30 września 2008 r., ze stanem faktycznym i przekazanie skorygowanych danych do organu prowadzącego.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor – w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku lub o działaniach podjętych w celu ich realizacji albo o przyczynach niepodjęcia takich działań.

⁵ termin przekazywania baz danych wskazano w § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 16 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych w bazach danych oświatowych, zakresu danych identyfikujących podmioty prowadzące bazy danych oświatowych, terminów przekazywania danych między bazami danych oświatowych oraz wzorów wydruków zestawień zbiorczych (Dz. U. Nr 277, poz. 2746 ze zm.)

⁶ Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.